

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . 10.— Pengő
Hat hóra . . . 5.— Pengő
Három hóra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetők és velünk összeköttetésben álló hirdető írók árkedelmében részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
Kéziratok vissza nem adtnak
Feladás szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetőket, előfizetéseket és a reklám-
cíkokat a kiadóhivataltba kérjük küldeni
Feladás lapkiadó: HORATSIK PÁL

A címek alkonya

(Ky) Az utóbbi évtizedekben Magyarország egy új betegség ütötte fel fejét, mely ragály gyorsaságával terjedt tova, valódi Morbus Hungaricus lett belőle: a cím és rangkórság.

Beteges vágyakozás fogta el az embereket aziránt, hogy a nevük elé vagy a nevük után valami olyan jelzőt ragaszthassanak, ami a többi közönséges halandótól megkülönbözteti őket. A magyar társadalomban így állt be azután az elkülönülés folyamata, ami a nemzeti erők szétforgácsolásához vezet az összefogás és egybeolvadás helyett.

Vannak akik nem átallják még nemesi prédikátummal is megajándékozni magukat. Tudunk olyan esetről, hogy egy önmagát nemessé avató ur egy rokona érdeméből később valóban megkapta a nemességet, egészen más prédikátummal mint amelyet addig viselt, s csak akkor derült ki, hogy régi nemesi előnevét el önmagát ajándékozta meg. Ilyen az emberi hiúság!

Az emberi hiúságot szolgálják sokszor öntudatlanul azok is, akik az újabb divatossá vált üdvözlési szokásokat magukat át a régi, egyszerű magyar köszöntési módok helyett. Mert az üdvözlésekben is hasonló a helyzet. Itt is újabb szokások kaptak lábra, amiket a címek felesleges kihangsúlyozása szült. Ma már csak bokarázó „alázatos tiszteletem”-mel közelednek ömeltőségához, ahelyett, hogy magyar önérzettel, de azért illő tisztelettel hajtánák meg magukat az érdemesek előtt.

Ma valóban úgy vagyunk már, hogy a legtöbb ember nem tudja kit hogyan cimezzon, nem akarván megsérteni főként akkor, s azt, amikor s akinek jóindulatára szüksége van, így aztán felfelé lícitálnak a cím és ranglétrán s nagyságos ur lesz még abból is, akinek talán még a tekintetes is untig elég lenne. Lám Rákóczi Ferencnek még elegendő volt a nagyságos fejedelem cím is, a kehidai tekintetes ur a haza bölcse lett, mégsem akart nagyságos vagy méltóságos lenni s az egyszerű tekintetes címmel is nagyobb tekintélyt élvezte, mint száz más nagyságost vagy méltóságost.

Ezek után azt hinné az ember, hogy a címeknek a nép előtt valami magas ázsioja, tekintélye lenne. Tévedés! Képmutatásnak tartja az egészséget, egy lejárt kor csökevényes maradványának, amelynek terhét

45: 416

Írta: VERES VILMOS

Fenti számok nem valami sporteredmény számai. Ezek a számok az ujbarsi anyakönyvi kerület — Ujbars, Marosfalva. Kis-közművelődési református felekezeteinek 45 év alatti spadást mutatják, vagyis a három községben az 1895 október 1-től 1940 dec. 31-ig 416-tal fogyott a magyar reformátusság lélekszáma.

Hihetetlen magas ez a szám. A már közismertté vált „egyke” komor számadatát mutatják ezek a számok az ujbarsi anyakönyvi-kerület anyakönyvei szerint. Koppit, sárgult levelekben ott találjuk ennek a három községnek születés-halálozás bejegyzéseit. Ezeket dolgoztam fel, hogy tisztán lássam és bemutatassam másoknak is: Pusztul a Garam-völgye...

1937-ben ezen a címen írtam egy tanulmányt. Az akkori — mondjuk így — cseh idegében nem vert fel port a magyarság pusztulása, csak néhányan befelé sirtunk azon, ami valóban szomorú a mi magyarságunk életében. Pápcák, tanítók, egy-két írók rámutattak abban az időben a garamvölgyi magyarság ezen szomorú tragédiájára s mindent elkövettek ennek megállítására, természetesen sikertelenül. Valahogy a 20 éves rabagot átélte magyarság letargiában élt s nem érdekelte: pusztul vagy növekszik, mert rabagban élt s olyan mindegy volt számára a lét...

A hazatérés, a magyar élni akart, az a tudat, hogy ne begyepesedett udvarokat lássunk ezután a Garam mentén s az, hogy ne lássunk síró öregeket az elárult, egyébként módos garammenti portákon, jutott oda a magyar, hogy néhol a magyarság pusztulása megakadt, úgy látszik, a magyar, a garamvölgyi református magyarság — élni akar!

Lévik szemmel ha nézzük a kezünkben levő 1910-es, vagy az 1930-as cseh, valamint az 1938-as már magyar statisztikai adatokat a három községről, sokan kétségbe fogják vonni fenti számok helyességét, az itteni magyarság pusztulását. Eső tekintetere valóban azoknak lesz igazuk, akik ezt kétségbevonják. Magam is azt hittem így van. Terveimet. Gyermekkorom óta láttam végig a Garam mentén az elárult, kihalt gazda portákat, ambitos házak ezerötszáz udvarral, gazdai balepve mutatták: itt nincs senki... Egyke! És a gondolat jutott azoknak eszükbe, kik esetleg elmélkedtek azon, hogy mi is az oka az egyébként jólgondozott házak között, hogy egy-egy dűledező, gondozatlan ház ékte-

lenkedik? A magyarsázt csak azok tudják, akik ismerték azokat, kik ezen házakat lákták, azok, kik esetleg még egymagukra maradvá siratják, nem a boldog régi időket, hanem árvaságukat.

Sajnos, csak ezen három község anyakönyvi adatai birtokában vagyok s így csak e három község adatait ismertettem. Ezen anyakönyvi kerület 1910-ben 2236 lelket számlált, 1938-ban 31-el kevesebbet, vagyis 2205 személyt. A felekezeteknél azonban sokkal nagyobb az eltérés különösen akkor, ha egyes községek adatait vizsgáljuk. Ujbars 1910-ben róm. kat. vallásút 594-et mutatott, ma 715 személyt számlált. Itt szaporodott a lélekszám. Más azonban a református felekezetenél ez a szám. 1910-ben ref. vallású 616, 1938-ban 509, vagyis 107-tel kevesebb. Kis-közművelődési aránylag kevesebb a foygás, de nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy az ottani Bstbel Árvház közel 40 lélekkel szaporította az ottani ref. vallásúak számát. Itt a reformátusság csupán 17 személlyel foygott az elmúlt 45 év alatt, melyhez az Árvház református száma bátran hozzáadható. A legszomorubb képat Marosfalva község mutatja. Lakosságnak száma 1910-ban 382, 1938-ban pedig 302. Itt számszerűleg is 80-nal foygott a lakosság száma, mely aránylag az összlakosság negyedrészét teszi ki 45 év alatt. Ha azonban csak a ref. vallásúak spadását nézzük, ennél is szomorubb adatok kerülnek napfényre. 1910-ben itt a reformátusok száma 345 lélek volt, míg 1938-ban 242 lelket számláltak, vagyis 103-mal kevesebbet és ez tisztán a reformátusság rovására irandó. Nem beszélhetünk itt a róm. kat. felekezetről, mert 1910-ben 37 volt a r. kat. hívők száma, míg 1938-ban 57, tehát pontosan 20 szal gyarapodtak, kik azonban tulajdonörézt olchéigánycsaládok. (1938-ban 35 volt itt a cigány). Az itteni katolikus vallásúak, de ugyanúgy Ujbarsok, vagy Kis-közművelődési hasonlóan az azoknak a számuk, kik beklőzőzéssel növelik ezeknek a községeknek lélekszámát. Egyékes gazdaságadokhoz felfogadott szlovák szolgaleányok, vagy méginkább a cseh huszvéves megzállás alatt beklőzőött idegenből jövő családok emelik, illetve tartják fenn mindhárom községben a lélekszámot.

A statisztikai mutat fel községeinkben egyéb vallásúakat is. Ezek többnyire zsidók, akik azonban 45 év alatt megtartották lélekszámukat. Marosfalva az, hol az 1910-es 1930-ig mutat fel zsidót. 1910-ben egyse, 1930-

már sok magasrangú egyén is érzi s azért feleslegesnek s elvetendőnek tartja.

Mi tagadás benne hazánkban a címek az utóbbi időben nagyon devalválódtak. Hogy is mondja az anekdóta? — Örzse, nyisd ki a kaput, hallom már szólni a nagyságos ur füttyölőjét! Magyarországon ma már legalábbis nagyságosnak mindenki. Ha Rákóczi Ferenc ezt tudná, bizonyára megfordulna márvány szarkofágjában.

Ezt a fonák helyzetet érzi már az ország is, sőt némely méltóságos urak is és megindult az akció a címek felesleges vagy túlzott kihangsúlyozása ellen. Tavaly a magyar sajtókamara intézett etekintetben felhívást tagjaihoz, hogy mellőzzék a kamarában a címeteket, most pedig amint értesülünk, a Keresztény Nemzeti Liga felvidéki osztálya indit akcióát a címek ellen. Bizonyára nem volt ennél rokonszenvesebb mozgalom az utóbbi időben!

ban 2 a zsidók száma, Ujbarson 25, illetve 23, Kiskoszmályon 10, 1938-ban 3 személy. Itt a fogyás a községet való elhagyással magyarázható, kik többnyire városokba mentek jobb megélhetést keresni.

Az egyes felekezetek születési és halálozási adatait adják meg legpontosabban a pusztulást az egyes községekben. Az alábbi táblázat szolgáljon tájékoztatóul az elmúlt negyvenöt évről:

S Z Ü L E T É S

UJBARS

MAROSFALVA

KISKOSZMÁLY

SÁNDORHALMA

Idő	Ref.	Más	Rk.	Össz.	Ref.	Más	Rk.	Össz.	Ref.	Más	Rk.	Össz.	Rk.	Más	Össz.	Össze- sen
1900 1940	560	18	378	962	274	1	32	307	183	8	303	494	234	—	234	1997
H A L Á L O Z Á S																
1895 1940	299	27	494	820	142	4	40	186	166	20	306	492	326	—	326	1824

Ezek a számok hazudtolják meg az egyesek által hangzottatott biztatást: Nem fogunk! A fennírt számok máséban beszélnek és segítenek igazolni a valóban begyepesedett udvarok s a száraz anyakönyvi adatokat. Nem veszi észre nagyon a nép a pusztulást s azt sem, hogy egy ősi birtokba idegen jött, hogy egy-egy darab föld idegen kézre kerül. S ha figyelmesebben néztük ezeket az anyagi változásokat, látjuk, hogy tulajdonrészt az egyékes gazdacsaládok kezébe kerül a föld és olyanokéba, akik idegenből jöttek. Nem mindig az, hogy esetleg másik magyar faluból jött be egy vő, vagy egyéb érdekek miatt költözött be valamelyik család, mert a lélekszámat ez tartja fenn. A faluból esetleg elkerülő leány vagy legény helyett másik jön, de — tekintettel éppen az egykerekre — ez a ritkább eset. Aonál több azoknak a száma, akik 30—40 évvel ezelőtti telepdeletet a faluba (szolgá, uradalmi család stb.) és valamennyien szegény családok, valamennyien 4—6 gyermekkel növelik ezen községek lélekszámát.

Érdekes ezen három községnél a birtokmegoszlás, illetve erről az adókönnyvek adnak érdekes számokat, mert Ujbarson több mint 8000 szónak a száma, akiknek tulajdon van a nevükön, Kiskoszmályon 500 körül, Marosfalván majdnem ugyanennyi, ami együtt kb.

1800 at tesz ki, tehát jóval meghaladja a lakosság felét.

Az egyke folytán — mert hiszen gyerek sincsen — minden egyes család éppen a fentebb ismertetett oknál fogva válik birtokossá s azáltal, hogy ezen a vidéken egyként is nagy divat az öregekől a fiatalokra iratni a vagyont egyrészt, ami — megfigyelésem szerint — nem egy családnak okozott boldogtalanul áletet. A föld sime kérdésszerű köteteket lehetne írni. Ez a nép annyira anyagis, hogy mindenre kész, csak teletkönyvileg néven tudjon valamit, hogy ne maradjon hátul a Garam sílóban fojósán fekvő községek mögött e tekintetben...

D) nem ez a célom, hogy más utra menjek most. C) upán egy anyakönyvi kerület 45 évét ismertetem meg vonásokban és arra akartam rámutatni, hogy mint lehet az, hogy ilyen kis magyar területen annyira fogy a magyarság. Mindegy az, hogy református vagy katolikus vallású az a nép, amely fogy. Magyar fogy, szinmagyar. S a kezemben levő egy-egy évi adatok, amikor 6, 12 vel csökken magyarjaink száma, csak pusztulásra ítéltségünket bizonyítja, amit így évről évre észre sem veszünk s csak az összeszedett évekből tűnik elő egy óriási szám, a 416, mert Ujbars reformátusainak fogyása 45 év alatt 267, Marosfalván 132, Kiskoszmályon 17 lélek. Azt hiszem, ezekhez a számokhoz nem kell külön magyarázat.

hogy mindig ilyen vidám lesz az élet. Da csalatkoztam. Jött a világháború jött az átkos Trianon s a cseh uralom Léva felett, de ennek a városnak magyar lelkét megváltoztatni nem tudta, az megmaradt örökké magyarnak. Mi mindannyian, akik a bálon megjelentünk, vitézek vagyunk: a magyar nemzeti eszme vitézei, a nemzeti gondolat hírcsói s a Vitézi Bál is a nemzeti eszmét szolgálja. Szükségünk van arra, hogy minden bált a nemzeti eszme szolgálatába állítsunk. Itt a határon magasán kell lobogni a magyar örítűzeknek...

Vitéz Berkó István ezredes beköszöntőjét meleg tapsokkal köszönte meg a bál közönsége.

Eután a zenekar rendezett a Vitézi Bál hagyományos megnyitójára a „Csinom Palkó, csinom Jankó” cárdásra s megkezdődött a tánc.

Nyitópárok voltak: vitéz Bethlenfalvy Károly ezredes Sodrő Sindornéval, vitéz Barthóty Dzsóó feleségével, vitéz Pattantyus Abraham feleségével, vitéz Pelczér István feleségével.

Milyen a gyümölcsösének talaja?

Írta: UNDI GYÖRGY

II.

Minél nagyobb ez az öseredő tápanyag-gazdagság egy talajban, a hiány visszpótlása annál később és annál kisebb mértékben történhet. Ökényt sódók a kérdés, mily módon végezzünk talajművelést és milyen módon trágyázzunk egy bizonyos összetételű talajon, hogy tápanyagait viszonylagosan állandóan fenntartsuk? Erre a kérdésre a talajvizsgálat ad feleletet.

Talajunk minőségének nem csupán a talaj eddig tárgyalt tulajdonságai vétetnek számításba. Hiszen egy talaj kialakulásában az éghajlatnak, s ennek mintegy függvényeként a víznek jelentése, mennyisége, valamint a minősége és a talaj kémiai tulajdonságainak is nagy szerepük van. Ezen utóbbi tulajdonságok, de a többiek is az éghajlat függvényei s ezért tárgyalásuk komplikált s e helyen bővebben nem tárgyalhatjuk. A víz jelenlétével mint igen fontos tulajdonsággal azonban foglalkoznunk kell.

A víz az az elengedhetetlen közeg, mely a legkülönbözőbb anyagokat oldott állapotban, tehát a növény, a gyümölcsfa részére felvehető állapotban tartalmazza. Azt mondhatjuk, hogy az oldó közeg, víz nélkül a tápanyagok, — lehetnek azok bőven is jelen — a növényzetre érteletlenek, mert oldó közeg nélkül a tápanyagokat a gyümölcsfa felvenni és testének felépítésére, terméshozamra felhasználni nem képes. A víz a talajban nem csupán csapadék után kerül, hanem, ami sokkal fontosabb, a föld árja révén a talaj mélyebb rétegeiben állandóan jelen van. Az utóbb említett víznek — mindennaposan kifejezve: talajviznek — a jelentése, illetve a víz szintjének az az különböző szakában való magassága nem kis befolyással van gyümölcsfaunkra. Ez a körülmeny, valamint a talajművelés által elősegített vagy hátráltatott vízfelzívódás, valamint csapadéknak a talaj mélyebb rétegeibe való lejutása a megfelelő talajműveléssel érhető el. Ez a megfelelő talajművelés pedig megint a talajok minőségét szerint változik.

A tápanyagok visszpótlása a talajba mint mondottuk a talaj minőségét szerinti talajműveléssel és trágyázással végezhető. A trágyázás kivitele, adagolásának és a talajba való juttatásának módja megint csak a talaj minőségétől függ. A köztölt talajok trágyázásánál egyszerre nagyobb mennyiségű istállótrágya kiszórása eredményes, s aza talajoknál pedig a szükséges istállótrágya részletekben való kiszórása ad jobb eredményt. Vonnakozik mindez az ugynevezett összetett, sokféle tápanyagot tartalmazó istállótrágyának a talajba juttatására. De amint valamilyen okból műtrágya használatra indokolt, a különböző hatóanyagtartalmu műtrágyák különböző időpontokban, összel vagy tavasszal ke-

Fényesen sikerült a Vitézi Bál

Múlt szombaton zajlott le a lévai Vigadóban a Bars-Hont vármegye Vitézi Székének társadalmi bizottsága által rendezett vitézi bál. Jól emlékeztünk még arra, hogy a tavalyi vitézi bált milyen időjárás viszonyok mellett rendezték. A szigorú tél megbénította a közlekedést. Csaknem így volt az most is azért attól lehetett tartani, hogy a vidékiek nem jelenhettek meg a bálon. Annál kellemesebb meglepetést kellett, hogy már a délutáni órákban számos autó robogott be Lévára bál közönséggel. Igaz, hogy ezek utközben testedzési gyakorlatokat is végeztek előkészületű az esti táncor. A hófúvásokban havat kellett lapátolnunk, hogy autójuk tovább haladhasson.

Ugyancsak kellemes meglepetés volt Berkó István ezredes megérkezése is; bizony már arra gondolt a rendezőség, hogy ő sem tud majd megérkezni, így a bál beköszöntőj másnak kell elmondani. Nagy nehézségek árán Berkó István is megérkezett családjával együtt.

A bál rendkívül színes képet mutatott s a közönség mintha a tavalyinál mégoagyonabb számban jött volna össze. Öroszka igen erősen képviseltette magát, de voltak vendégek Nagysurányból, sőt Érsekvárból is. A surányi társaság autója utközben elakadt a hóban. Sikerült egy vonatot elcsipniök s vonattal folytatták utjukat Lévára.

Sok vidéki vitézt láttunk a bálon, itt voltak a verébelyi környéki vitézi telkeszadk is.

A Vigadó nagyterme a cimerdiszkekkel és fényfűzrésekkel ékesítve igen kellemes hatást keltett. A sok szép magyar és magyaros ruha látványa lelket simogató gyönyörűség volt. Hölgyeink a Vitézi Bált használják fel ma-

gyaras női divat bemutatónak. Megállapíthatjuk, hogy a magyaros divat jelentős hódítást tett Léván és környékén.

Féltízkor felharsant a kürt, jelezvén, hogy megkezdődik a bevonulás. Felzendült az Erdélyi induló lélekeltető hangja és lelkes tapsok között bevonult a terembe husz magyar-ruhás deli pár, magával hozván az ifjuság szépségét, a magyar lélek tüzességét és az öröm mosolygását. A husz ifju pár a régi magyar bálók legszebb táncát, a Kőrmagyart járta el. Egyszerre olyan fényesség lett a teremben, mintha a nap süttött volna be a tetőn keresztül, pedig csak a szemek gyulladtak ki és a szívek fényesedtek meg a szépség gyönyörűsétől.

A Kőrmagyart táncoló párok: Sáska Edit — Juhász József, Berthóty Kata — Boleman Iván, Krajtsik Zuzsa — Bottlik József, Juhász Li — Szekan János, Valló Viola — Murády István, Lányi Zsóka — Riedl János, Rohossy Éva — vitéz Kerényi Béla, Turpinszky Vilma — Weisz Gyula, Koralevszky Bözsi — Lója Eadre, Niszler Mária — Tóth István, Óváry Kató — Jeges Emil, Neugebauer Janka — Kleiszner Pál, Tripiška Márta — Smogrovics Gusztáv, Moravcs Vilma — Dabassy Halász Imre, Vida Károl — Nagy Zoltán, Ghimesy Bözsi — Rom József, Pekarik Gizzi — Márton László, Alt Mária — Varga István. (A táncot Kővér Lujza dr. Pnippné okl. tanitónő, táncitanárnő tanította be.)

A zajos tapsok után vitéz Berkó István ezredes mondotta el a Vitézi Bál beköszöntőjét. Lévai visszaemlékezéssel kezdte. Negyven év előtt, mint fiatal hadnagy bálóztam az öreg Oroszlánban — mondotta — amely a jelenlegi Vigadó helyén állott, azt hittem,

rőnek a talajba. A trágyázáskor felhasználható trágya, vagy műtrágyamennyiség megint a művelési mód, a művelési ágtól függően társjelként talajminőségként változik. (Folyt. köv.)

KOLONFÉLÉK

Társadalmi naptár

Február 8-án A Keresztény Munkás Egy-let zárkórú farsangi táncmulatsága.

Február 22-én „Léva-bál” a Vigadóban a szegény gyermekek ebédakciója javára.

Február 25-én A Protenás Nőegylet műsoros tája a Városi szálló nagytermében.

— **Ma nyílik meg a SZMKE téli előadás-sorozata.** Ma vasnap, este nyolc órakor az újárósháza nagytermében megkezdődik a SZMKE és Léva város Népművelési Bizottságának előadásorozata. Musor: Jan. 26-án Sztanik Andras bulái gör. kat. plebános: A magyrság heye Közép-Európában. Taby Sári Sus-verseket szaval. Febr. 2-án nincs előadás. Febr. 9-én dr. Szabó Miklós egyetem magántanár: Gazdasági szerepünk Közép-Európában. Febr. 16-án dr. Muhelics Vid egyetemen tanár: Született és szervezett társadalom. Febr. 23-án Feja Géza író: Magyar város és falu. Marcus 2-án dr. Gergey Pál a Magyar Tudományos Akadémia titkára: Erdélyi dolgok hetköznapjai. Kiserő műsor: Helyi szerzők versei. Belépődíj nincs. Minden magyart szeretettel hív és vár a SZMKE.

— **Gyászír.** Sulyos csapás érte Kottek Ferencet, a lévai főszofigabíró hivatal nyugalmazott tisztviselőjét, akinek egyetlen nővere, a jószíveről ismert Kottek Teréz, hosszú szenvedés után életének 67. évében elhunyt. Földi maradványait f. hó 21-én helyezték örök nyugalomra a. körház ravatalozójából, őszinte részvét mellett.

— **Vármegyénk törvényhatósági bizottsága** f. hó 30-án, csütörtökön kisgyűlést tart, melynek tárgysorozatán 111 ügy szerepel.

— **Légó. tanf. zárógyakorlat.** A január hó 14. és 15. én megkezdődött házcsop. örség parnokai I., II., III., IV. sz. tanfolyamok összesített zárógyakorlata febr. hó 1-én 15 órai kezdettel a régi hived laktanyában lesz megtartva. A gyakorlat bombakkal gyakorlással lesz bemutatva egy házcsop. örség parnokok, riasztók, tüzöltek, mentők beosztása és működése, valamint a házcsop. lakosainak magartatása, elrendelt általános gyakorlat és legitmadás esetén. Az időszerű és tanulságos gyakorlaton való megjelenésé felhívjuk a L. L. csop. egész vezetőségét, L. L. Eln. Tanács, női alcsoport tagjait, a január 29. és 31-én megkezdődő másik négy tanfolyamba beosztottak, valamint a város egész lakosságának szíves figyelmét. Vezetőség.

— **PRITZ SÁNDOR LÉVÁN MARAD.** Közmegejedésre könyveljük el, hogy a köztisztelőtlen élő szimpaiikus Pritz Sándor a lévai OTI élén marad, mint vezető tisztviselő.

— **LÉVAIAK A RÁDIÓBAN.** Január 27-én 11 óra 5 perckor Feja Tiborné a kassai rádióban „Regi szep parnavégek a Felvidéken” címen előadást tart.

— **Megkezdődnek az ipolysági kulturális előadások.** A SZMKE lévai körzete és Ipolyság Népművelési Bizottsága előadás-sorozata január 26-án megkezdődik. Az első előadó Feja Tibor a SZMKE körzeti titkára, aki „Szervezetted-e a magyar paraszt” címen értekezik. Helyi szereplők tartják az este.

— **L. L. Eln. Tanácsulése.** A L. L. lévai csoportja f. hó 30-án az új városháza tanácstermében Eln. Tanács ülést tart. A tárgysorozata külön meghívón van jelezve. Ez uton felkeri a csop. vezetőség az összes meghívottakat a megjelenésre, mert az ülés csak a tanács tagok legalább 1/3-nak megjelenése esetén határozatképes. Tanács ülés kezdete d. u. 6 órakor.

— **A Hypotecsná Csezska Bankával szemben fennálló hátralékos törlesztőrészletek megfizetése.** A m. kir. Penziügyminiszterium értesítése szerint a Hypotecsná Banka Csezska prágai Bankkal szemben fennálló hátralékos törlesztőrészleteket, amennyiben azok a visszacsatolás előtti időből 1933. évi november hó 2-től maradtak fenn, meg kell fizetni. Azokat a törlesztőrészleteket, amelyek a visszacsatolás napjától 1940. évi június hó 30 ig maradtak fizetetlenek 1941. évi január hó 1 től 5 éven át 10 félévi részletekben kell vissza, illetőleg megfizetni a január hó 1. után esedékes részletekkel együtt, egyelőre kamatmentesen. Felkérjük az érdekelt gazdákat, amennyiben a fentiekől elterő fizetésre kapnának felszólítást, azt vagy annak másolatát a szükséges intézkedések megtétele végett akár a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamarának, akár közvetlenül a Penziügyminiszteriumnak küldjék meg. (Fü. dr.)

— **A KATOLIKUS KÖR FARSANGJA.** A lévai Katolikus Kőr hagyományos farsangi táncestet februar elsejen rendezi meg saját székházában. Az est irant igen nagy az érdeklődés. Aki tevédsébol nem kapna meghívót és arra igényt tart, forduljon a Kőr gondnokához.

— **A Református Nőegylet** ma este fél 7 órai kezdettel az egyház tanácstermében válásos-estét rendez, melyre szíves szeretettel vár minden érteklődőt. Belépődíj nincs.

— **A Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara elnöki tanácsulésén** a következő időszerű kérdéseket tárgyaltak. 1) A gyapju árának olyan megállapítása, amely a birka-tartás fokozására serkentően hat. 2) Olcsó gazdaszaruanyag és bakancs akció haladéktalan megindítása. 3) A zárolt kukoricaszűkelekből elsősorban a mezőgazdasági hízalok és a régi ipari hízalok és vállalatok szükségletei elegendesnek ki. 4) Majmetyel ellen való distóllókios fokozása. 5) Zárolt erőkarmányok elosztása. 6) Az 1941. évi cukorpara ara. 7) Kamarai vetésdíjazások és műtrágyakiserletek 1941-ben. 8) Ingatlan juttatás a földreform során erők és legelők letesítésére. 9) Községi közmunka reformja. 10) Mezőgazdasági munkaber kérdések.

— **VIGÁYZUNK A VÁLASZTÓJOGGAL.** Az 1942-re érvényes képviselőválasztók nevjegyzékét országsszerte most igazítják ki. Minden községben megkezdik a választójozsultak összeírását. Akik elérték a választójozsultságot, ne mutassák el felveteni magukat, mert a választójozsult döntünk a sorsunkról. A nevjegyzékbe azokat a férfiakat veszik fel, akik az idén erik el 20 éves korukat és felveszik azokat a nőket is, akik az idén lesznek 36 évesek. Az előjáróság kiküldött jár ház-l. házra és az ugynevezett számlálólapra írják a választójozsult adatait. Aki a választójozsult nem érti egészen és a szükséges kellekkel nem tájékozódott, a községében érdeklődjék róla. Minden jegyzőség köteles megadni a szükséges felvilágosításokat.

— **HOGYAN KELL ÉRTELMEZNI A SERTÉSEK LEVÁGÁSÁT KORLÁTOZÓ RENDELETET?** A sertések levágásának korlátozása tárgyában kiadott rendelet egyes intézkedéseit a legtöbben félreértették. A rendelet világosan kimondja, hogy magánfogyasztás céljaira csak saját-hízalású sertest szabad levágni és csak annyi kilogram élellyal, amennyi a tulajdonosnak és házanepének elátására szükséges. Ezt az intézkedést sokan úgy értelmezik, hogy amennyiben a háztartás szükséglete nem teszi ki azt a mennyiséget, aminek fedezésére egy teljesen szertest kell levágni, úgy a sertest felezés állapotban levágni, illetve saját szükségletre egyáltalán nem szabad vágni. Helyesen úgy értelmezendő a rendelet, hogy a gazda a saját hízalású sertest akkor is levághatja, ha a sertésből kitermett zsír az ő szükségletét jóval meghaladja. Természetesen a fősöz zsimmentiséget hatóság aron el kell adnia. Ennek megtörténte a hatóságok ellenörzik.

— **A KISIPAROSOK ÖREGSÉGI BIZTOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLAT** elkészítésére az iparügyi miniszter elrendelte az adatok gyűjtését. Az adatgyűjtést az Iparégyesületek Országos Központja által vezetett a kormány s az ehhez szükséges anyagi fedezetet is megadta. Az eddigi eredmények szerint a trianoni Magyarország kisiparos társadalmának mintegy 90 százaléka vonatkozik az adatgyűjtés. Ezekből az adatokból megállapítható, hogy ha az öregségi biztosítást csak 65 évvel idősöb önálló iparosokra terjesztik ki, akkor is majdnem kilenczert iparos, illetve ezek özvegyei és árval elátásáról kell gondoskodni. Ez azt jelenti, hogy mintegy husz kezmvés iparosnak kell előteremteni egy-egy 65 évesnél idősöb iparos vagy egy-egy ilyen özvegy megélhetési költségeit. Ha a legszervezebben csak havi husz pengőre meretezik a kisipari öregségi járulékok, akkor is ez minden iparosra legalább 1 pengő 50 filler járulékkifizetési kötelezettséget ró, ami leginkább a falvakban élő keletkezéssel iparosokra bizony nem könnyű terhet jelent. E tekintetben tehát az állami segítségnek az nem lehet elmaradnia. Remélhető, hogy ez az szentendő meghozza a kisiparosok számára ez a fontos szociális segítségét.

Amit meg kell írni

Mikor kapják meg az állami népkiskola tanulóit az igért karácsonyi ruha és cipőajándékokat a vörstől? Már karácsony előtt sürgősen be-kérték névsorukat.

Mit csinál az LTE száz és egynehánytagu vezetősége? — kérdik a lévai sportbarátok. Tamasszák fel a lévai sportot. A tisztsg vállalása kötelez.

A moziban levették a műsorról a kalapviselési tilalom vetítését, viszont a hölgyek változatlanul nem veszik le kalapjaikat. Legalább néhány „merész” kalapot tehettek le a hölgyek, melyek látási akadályok.

Akad még vidékünkön, aki oly heves-séggel tamadja a SZMKE-t, mint a csehek alatt, akkor sem féltünk tőle, most még kevésbé.

— **A MAGYAR LÉLEK RAGÁLYAI.** Mostanság egy 18 tagból álló szultarsulat portyásik a garamentini falvakban. A tarsut at (egyesik szerint) a kultura „fényoszloja”. A legfrissebb operettekké próbáink hatni, melyek csekély kivétellel úres handabandázások. És a közönség? Az „istenada nép”? ... A kultura áldásában akar részesülni és az operettek zuhanya alá megy. A tarsulat megerdemli a támogatást, hisz tsajai közt 4 kereszténynek felel meg. E ódasokról hazajövet, hastartási akalmazottak, földművesek, iparossegödek, urak és hölgyek érkezoxy biralmai a spán meggyözüdelünk az áta-ásnos teléséről; sőt tovább megyek: az „És és a kis-öcsém” című darab „jellemformá-ó erejéről. Az olyan ember elől, akinek sziv-ügye a magyar kultura, — az egész ügy-tü-ük (ö), miha csontitának és tiszdelnek a nemzet életére. Akadnak fontoskodók, kik ezt mondják „Hja kérem művelődik a falu”. Erre aztan megporzongat a hideg. — A fa u szellemi vezetői sokozor a hivalkó megfeszített munkáit végzik. Csizszojják a magyar lélek mélyen rejő gyemantokat. Vallják, hogy a néphagyomány: nemzetfenntartó erő, s hogy a magyar szellem egészösége csakis a népiélet termékenységtől függ. S mikor ez a heroikus küzdelem folyik (egyszercsal) behorán a faluba a meseutón egy színes-csapat. Megfogalmazásom szerint a következket vegzi: kitépi a népiélet virágait és helyébe papirvirágot vet. E hozza a főváros szellemi licamelit, a silgerek „megde-ítésévé”. Nemhogy elhozza, hanem ei is iszapozítja azt a magyar réteget, melyet még értécsős magyar lélek kormányoz: a népet. Mi lesz, ha nem lesz magyar tánc, nóta? Mi lesz ha elvesztjük a nemzeti jelleget? E araszt valami ragályos nemzetköziség. Elveszik a hősi lendület. Evésztjük nemzeti egyéniségünk képet. És a szellemi elhugas a vírusos magyarok helyett: a nyam-nyam-mokát, a szellemi hiskorúkat, a szellemi nic-telének számat fogja növelni. Ha elértek: le-vedik a nép, (fiaból) nem lesz barthorhago közepozsultunk. A szellemi elhugasról ugy tudhatjuk csak megövnai a népet, ha bizonyos erkölcsi és szellemi magaslata emeljük, ha leikét magyar műveltséggel teljük, ezáltal — az öntudat birtokában — önönmaga bír-ája k-hat. Így a fa u ma az egészösöb szellemi decentralizáció idején a nemzeti kultura örthelyévé vaihat. Id-vágon megem-lem, hogy az oroszai SZMKE is ezt tüzte ki célul, de munkáját „szellemi bakterok” meggátolták. Ujyhogy Haydrick Károly gyogy-szeressz a színdarab próbákat — terem hiányában — a községében tarthatta meg, ezt teite id. Stihal Károly a dalardával. — Most a cukorgyári igazgatóság és a tisztviselői erkölcsi támogatása mellett újból életre hív-juk a SZMKE t Oroszán. Mindenki érsi (aki magyar), hogy atfogó faluiparészre van szür-és, mely a legnagyobb magyar fegyverhez vezet: az egységhez. Galgócsy Imre.

„LÉVA-BÁL” készül a lévai szegény gyermekek ebédje javára!

— **Kinevezés.** Semsey Tibórt, akit Léváról a huszti gimnáziumhoz helyeztek át, helyettes tanárrá nevezték ki.

— **Bejelentési kötelezettség újabb szabályozása.** A m. kir. belügyminiszter 1940. évi december hó 31-én kelt és a Budapesti Közlöny 1941. évi január hó 9-én megjelent 1941. évi 6. számában, valamint a Belügyi Közlöny 1941. évi január hó 14-én kiadott 1941. évi számában is közzétett 38.000—1941. B. M. számú rendeletével a személyes bejelentési kötelezettségre vonatkozó szabályokat újból megállapította. A rendelet 1941. évi február hó 1-én lép életbe, ezért a rendőrkapitányság mostan is felhívja a közönség figyelmét e nagy fontosságú intézkedésre. A bejelentőlapokat kizárólag dohányrudákban lehet kapni, ugyanott szolgálnak a bejelentési kötelezettség mikénti teljesítésére vonatkozó felvilágosítással. Érdeklődők a rendőrkapitányság bejelentő hivatalában is tájékozást nyerhetnek.

— **A Lévai Vörös Kereszt Egylet Ápolónői Szervezete** január hó 30-án, a szokott időben es helyen tartja legközelebbi összejövetelét. Elmaradás csakis orvosi bizonyítvánnyal igazolható.

— **Ahol kétszer aratnak egy évben.** Északkaukázus nagy állami mezőgazdasági üzemében ebben az évben már kétszer aratnak. A termőföld jobb kihasználása végett az idén először vetettek be a földet kiserlet-kepen masodizben is. A kaukázusi enyhe, szubtrópusi éghajlat a kiserletnek kedvezett és nagy sikerrel járt. Először búzát vetettek. Majd aratás után kölest és tengerit vetettek, mely teljesen beért. A masodtermés körülbelül hektaronként 7 q-t, tengeriből 17 q-t eredményezett.

— **HIVATALOS VETÉSEJELTÉNTÉS.** A földművelésügyi minisztérium január 11-i jelentése szerint a legutóbbi négy het időjárása a mezőgazdaságra, az utolsó hét kivételével kedvezőnek mondható. Az őszi vetések es mélyzántások a kedvezőtlen őszi időjárás miatt igen elmaradnak. Ezeket az utolsó négy het aiat potolni nem lehetett. Az őszi vetések közül a koraiak jól megerősödve es bokrosodva kerültek hótakaró alá. Tekintettel arra, hogy sok megyében a hótakaró igen vékony, sőt sok helyen a hó teljesen elolvadt, fagykar veszélye fenyeget. Ehhez hozzáfűzhetjük, hogy január első feleiben újból országos havazás volt. Így az országot ismét csaknem összefuggó hótakaró borítja. Ez azonban az áltóló legnagyobb részén csak 1—2 cm vastagsága, helyenként 5 cm-es. A Dunántul, Kárpátalja es Erdély hótakarója eléri a 10 cm-t, sőt helyenként a 20—30 cm-t is. (De azóta olvadás volt.)

— **HAJRÁ HONVÉD ERDELYÉRT!** Ezzel a címmel érdekes katonagyűjtemény jelent meg a Vitezi Rend Zrínyi Csoportja szerkesztésében. A közel 100 erdélyi vonatkozású dal tartalmazza es elsősorban Erdélybe bevonuló honvédek számára készült új gyűjtemény teljes egészében a magyar katonaszemélyt szolgálja. Izzo hazaszeretet es lelkesedés tübi, egészséges magyar harcos szellem tölti el, kortában is jól válogatott, nagyszint menedálmunkát közöl. Nemcsak notázó hanem minden igaz magyar embernek jó barátja, kedves emléke lesz ez a gyűjtemény, mely egyformán mutatja Erdély régi népzenéjének néhány gyöngyszemét, a sodró erélyi katonanótákat es dalköltőinknek Erdélyért felhangozóit új teljes szavát. A kottákkal es művészi rajzokkal ellátott izléses es tartalmas füzet ára mindössze 50 fillér.

— **A HID SKERE.** Pár hónap alatt hódította meg az ország olvasóközönsége a Hid. Erdőtervet teszik ezt a sikert a lap kritikái. A most megjelent új számban iamási Aron, Németh László, Feja Geza, Tersánszky J. Jenő, Veress Petter, Kassak Lajos, Jékelyi Zoltán, írnat kritikák, novellák, cikkek. Az illusztrált riportok közül felsoroljuk a következőket: Bajor Gizi műtőterempiknikje, Nók a Szonokiskolában, Vincze Marton tragédiája, a Jóságból, Kalauzillemten, Divatrevü, Vitagniradó, ... Krudy Gyula ismeretlen regénye, Ilynesmer receptjei, Rejtélyű 1000 Pengos Pályázat, Kulföldi Regény, sok-sok érdekesség van meg az ez a Híd-ban. Ára 50 fillér. A Híd főszerkesztője: Zilahy Lajos. Mutatványszámot küld a kiadónival, Budapest VII, Erzsébet krt. 7.

— **ÚJ GYÓGYMÓD AZ ISZÁKOSÁG ELLEN.** Nyitra város rendőrhátasága új módszert vezetett be a részeges emberek megbüntetésére. Ha a rendőrök észreveszik, hogy valaki melyekben talált a pohár fenekére pilantani a kelletlen, azonnal elkísérik egy fenypékszhez, ki róia azon mód, tisztelt felvetélt készíti. Ez a fenypéké másnap reggel aztán a város valamennyi éttermében es kormájában kifüggesztik a következő felirattal: „En részeges vagyok.” A hatóságok megállapították azt hogy ez az újajta gyóymód eddig is meglepő eredményei járt; Nyitraon nagyon megsaporodott a józan emberek száma.

— **A MAGYAR GAZDASÁGI ÉLETNEK** évről évre megismétlődő nagy eseményét az országos mezőgazdasági kiállítást es tenyészállatvásárt idén március 29-től április 6-ig tartják meg. A mezőgazdasági kiállítás es vele kapcsolatos tenyészállatvásár megrendezésének a mai rendkívüli viszonyok között fokozott jelentősége van, nemcsak azért, mert a magyar mezőgazdaság nemzetfenntartó jelentőségét szemlélteti, hanem azért is mert évről évre jelentősebb szerepet játszik a köztenyészésnek megfelelő apaállatokkal való ellátásában es így az állattenyésztés minőségének fejlesztésében a tenyészítő kis es nagyobb gazdák anyagi boldogulásában. Ebből a szempontból fokozott jelentőséghez jut a tenyészállatvásár a keletmagyarországi es erdélyi részek visszakapcsolása következtében, mert ezek minőségileg is erős javításra szoruló állattenyésztése részére a nagy számban hiányzó apaállatok jelentős részt il fogják beszerezni. A kiállítás alkalmat nyújt arra is, hogy a kiállító tenyészők újabb tenyészési eredményeiket az egész ország előtt bemutatthassák es egymással versenyezhesseken. A nemes versengés ösztönöző hatása örvendően nyilatkozik meg már az ezévi kiállítás előkészületi során is. Az ország összes jeles tenyészetei es a népies tenyészett nevesebb körzetei olyan nagy számban jelentettek be részvételiüket, hogy a bejelentett állatok száma jelentősen meghaladja az istállók befogadó képességét. Növekedő számban jelentektek már a visszacsatolt felvidéki es kárpátaljai területeknek a szervezett tenyészési munkába bekapcsolódott állattenyésztői. Vegleges adatokat a tenyészállatok számáról még csak a minőségi felülvizsgálat után lehet adni, de bizonyos hogy a jubilaris tenyészállatvásár keretei minden előző évit meg fognak haladni. A budapesti tenyészállatvásáron előreláthatóan élen kerestet lesz a jó apaállatok iránt. A szükségletet növelni a visszacsatolt területek vásárlásainak fokozott bekapcsolódása is. Az apaállatok jelentős részének pótlásáról gazdáink a tenyészállatvásár válogatott anyagából kívának gondoskodni.

— **NE FELJUNK A RÉGI 10 PENGŐ-SÓKTÓL!** Néhány héttel ezelőt a Nemzeti Bank hivatalos közleményt adott es ebben bejelentette, hogy az 1929. évi február 1-i kellel kibocsátott 10 pengős bankjegyeket 1940. december 31-en végleg bevonja. A közemény megemlítette azt is, hogy a Nemzeti Bank 1943. december 31-ig fogadja el ezeket a 10 pengősöket, illetve átváljta új fajta 10 pengősre. Az emberek egy része a hivatalos közömenynek nyilván csak az első részt olvasta el es ebből származnak azok a jelenetek, amelyek nap-nap után lejártszódnak különböző útleletekben. Vagy a kereskedők nem hajlandók átvenni a regimájú 10 pengőt, vagy a vevő vonakodik. Főirértések elkerülése végett beavadt heven közölték, hogy az 1929. február 1-i kellel kiadott 10 pengős bankjegyeket bármelyik pénzintézet még hónapokig át vehálhatja, a Nemzeti Bank pedig még 3 évig veszi át ezeket teljes értékben.

— **A KISEMEREK ADÓKÖNYVITÉSE.** Az egyenes adókor szóló utasítást most adia ki a pénzügyminiszter. A rendelet intézkedik a legfeljebb 25 pengő kataszteri tiszta jövedelmű földet bérő kishaszonbérőnek az általános kereseti adó alól mentesítésére, ugyanintén az egy segédet es tanoncot, vagy segéd nélküli legfeljebb két tanoncot foglalkoztató önálló kézműiparosoknak állandó tételek alapján történő adóztatása iránt. Ezek szerint azok a kishaszonbérők, akik olyan es akkora földet béreinek, melynek kataszteri tiszta jövedelme nem haladja meg a 21,55 aranykoronát, mentesülnek a kereseti adó alól. A fentebb említett iparosok pedig évi 20 pengő kereseti adót s a segédok után 8, a tanonc után 4 pengőt fizetnek, továbbá az útleltér minden 100 pengője után 1 pengő kereseti adó terheli őket.

— **NE DOBJUK EL A KONZERVDOBOZOKAT.** Az iparügyi minisztérium rendelete értelmében roszdamentes konzerv, szardíndobozokat, fehérmezezhüledéket es minden más anyagot amely onozott, megvesznek a vásárlók kereskedők. G. útjuk es értéksajlús, ne pazarlo hogy anyagcselételinket! Ez hazafias kötelesség.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK Paciga György Stutika Mária fia János Jenő — Blielk László Palkovics Karolin leánya Gabriella — Horváth József Bajnovics Gizella fia József Iván — Paskál Antal Ács Emilia fia Róbert Imre Antal

HÁZASÁGRÖTÉS Tölgyesi Sándor ref. Kósa Gizella ref.

HALÁLESETEK Kotték Teréz 66 é. — Adamcsék Jánosné sz. Paszter Ágnes 41 é.

Köszönetnyilvánítások

Mindazoknak, kik nővérem elhunya alkalmából, fájdalommal részvétükkel enyhíteni s őt utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, es utófejezem ki hálás köszönetemet.

KOTTEK FERENC.

Mindazon rokonoknak, ismerősöknek es jóbarátoknak, kik felejtethetlen drága öcsénket utolsó útjára elkísérni szívesek voltak, ezuton mondanak hálás köszönetet

KULDAN Testvérek

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon

Budapest I. műsorán :

6-40 Ébresztő, Torna	2.30 Hírek
7 Hírek, Hanglemek	3 Arfolyamok, piaci- es élelmiszerárak
10 Hírek	4.45 Időjelzés, Hírek
12 Harangszó, Hímnusz	7 Hírek
12.40 Hírek	9.40 Napi összefoglaló
1.20 Időjelzés, Időjárás	11 Idégenyelvű Hírek

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, hanglemek 8.45 Hírek 9 Görögkat. istentisztelet 10 Egyházi ének es szentbeszéd 11.20 Evang. istentisztelet 12.30 Magyar nóták 13.54 Hírek 14 Hanglemek 15 Gazdasági tanácsadó 15.30 Melles Béla zenekar 16.30 Közművelődési előadás 17 Hírek 17.15 Honvédműsor 18 Elbeszélés 18.20 Regi magyar muzsika 19.20 Zongorahangv. 20 Hanglemek 20.20 Versek es próza 21 Tánctzene 21.40 Hírek 22 Cigányzene 23.25 Hanglemek.

Hétfő

BUDAPEST. 12.10 Balalajka-zenekar 13.30 Rendőrzenekar 15.20 Szalonzene 16.15 Diákfelvára 17.15 Zenei előadás 18 A székely kaláká, előadás 18.20 Cigányzene 19.20 Közv. a pécsi egyetemről 19.40 Hangverseny 20.55 Zenei előadás 22 Cigányzene 23.20 Tánctlemezek

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Davatúdosítás 12.10 Zongorahangverseny 12.40 Kerényi I. enekel 13.30 Hanglemek 15.20 Cigányzene 15.40 Mit főzünk? előadás 16.10 Gyermekdelután 17.15 Tánctzene 17.50 A kutyaharapás es vesztésge, előadás 18.15 Felolvasás hanglemekkel 19.20 Nótás Katka, lépsziómű 3 felv. 20.45 Bajor Gizi szavai 21.15 Raffay Erzsi enekel 22 Szalonzene 23.25 Cigányzene

Szerda

BUDAPEST. 12.10 Cigányzene 13.30 Katonazene 15.20 Hanglemek 16.15 Közv. Enyiczeról 17.15 Beszart-zenekar 18 Erdélyi katonái, előadás 18.30 Cigányzene 19.30 Píllangókisszalony, dalmű 3 felv. 22.35 Magyar nóták 23.25 Szalonzótás

Csütörtök

BUDAPEST. 10.20 Elbeszélés 12.10 Hanglemek 13.30 Szorakdzató zene 15.20 Cigányzene 16.10 Ruszin hallgatónak 15.15 Tánctzene 18.05 Állategyszügyi előadás 18.35 Haják Karoly hegudí 19.20 Vadásznoták 20.10 Szekesúvárosi Zenekar 22 Tánctlemezek 22.30 Enekár 23.30 Cigányzene

Péntek

BUDAPEST. 12.10 Szalonzene 13.30 Cigányzene 15.20 Postászenekar 16.40 Mit főzünk, előadás 16.10 Muzemalapító diákok, előadás 17.15 Hanglemek 18.15 Zenei előadás 19.20 Az ej királynője, előadást 20.15 Zongorahangv. 20.35 Kültügyi; negyedóra 20.50 Szalonzene 22 Cigányzene 23.25 Tánctlemezek

Szombat

BUDAPEST. 11.10 Hegedűjáték 12.55 Sidlo-Manninger Angela enekel 13.30 Hanglemek 15.20 Szórakoztató zene 16.15 Mesék 17.15 Tánctlemezek 17.45 Rádióposta 18.15 Ady-est 19.20 Sümegei farsang, hangjáték 3 felv. 20.40 Hangkepek 21.10 Kivánságlemek 22 Cigányzene es cigányzene

Léván, a belvárosban Petőfi utca 7 sz. alatt fekvő lakóházam szabadkezből eladó, dr. Vajta Ferenc kir. közjegyző, Parkány.

— **KÖZÉPISKOLAI TESTNEVELÉS.** Középiskoláink sportköröknek munkája mivel más intézetek nem vehették fel a kapcsolatot a hiányos vasuti összeköttetés miatt, inkább csak osztályok közötti vagy helyi intézetközi versenyek rendezésében merült ki. A múlt heten jegkörongban mérte össze erejét a gimnázium és a liceum válogatott együttese: Gimnázium—Liceum 2:2 (1:1, 1:1, 0:0) A csapatok Geleta testnevelő tanár vezetése mellett a következő felállításban vették fel a küzdelmet: — Gimnázium: Frasch II. — Hulják, Tóth — Flusser, Róm, Feiner Csere; Kuna. Liceum: Schulcz — Boros, Singer — Kvassai, Jankó Horváth. Nagy meglepetésre a liceum egyenrangú ellenfelek bizonyult és a mérkőzés elején vezetői sorozatos támadásai sikerrel is jártak, amennyiben gölt eredményeztek (0:1). A góly egy kicsit felrázta az elbizakodott gimnazistákat és a következő percben már megtörtént a kiegyenlítés (1:1). A második harmadban újra a jobban összejátszó liceumisták szereztek meg a vezetést, (1:2) de Róm gyönyörű góllal kiegyenlített. (2:2) A harmadik harmadban nagy küzdelem fejlődik ki a győztes gólról, azonban az eredmény már nem változott. — gimnázium csapat egyenlően jobban játszott, a liceumnál az osztályok volt jobb. A döntelene eredmény egyik csapatot sem elégejtette ki, azért a heten — ha az időjárás megengedi — újabb mérkőzést viv a két csapat. — Ugyancsak a múlt heten, a mindinkább népszerű kosárlabdák játékában mérkőzött a két intézet csapata. Itt a liceum szerezte meg a győzelmet; Jankó, Boros, Singer, Bogárn Kvassai. Csere; Jakubács összehajléttal csapattal a gimnázium ellen, mely a következő fiukat szerepeltette: Gerő, Lója, Birner, Kiszing, Murády, csere; Gubik.

— **Elhagyott gyermekek.** A csehszlovák hatóságok által elhagyott nyilvántított magyar területre való gyermekeket, kis szlovák, cseh, morva gyámszülőknél voltak elhelyezve, a komáromi árvaszék visszakérte. A gyermekek visszazárítása már folyamatban van. Minden magyar lelket meg kell mentenünk a jövő számára.

Levél a távbeszélő harcivonalról

Ugyis irhatom volna, hogy „Levél a telefonfrontról”, de ez még magában véve nem elég kifejező. A front csak front, itt azonban vonalról van szó, egy szál drótról, amelynek eredeti hivatása az lenne, hogy az ember jó pénzért beszélni tudjon távollevő ember-társaival. Léván azonban ez a vonal dühös közel, akarom mondani, távharcok színterévé és okozójává vált s akármerre más, mindezt az elszánt harci kísérletezők jeleit láthatod. Egyfelől az előfizetők figyelmeztelen táborra morajlik és ahány előfizető, annyiféle teret, hogyan kellene véres bosszuhadjáratban megtörni az ádáz ellenségét. A sokféle teret azonban csak teret marad s a megkísérelt támadások mint a borsó peregnék le az ellenség sziklavarának falairól.

Az ellenség „Központ” várában székel és kaján örömmel szemléli az előfizetők ártalmatlan zugolódását. Hóginsze, hiszen szégyeneknek fogalmuk sincs arról, mennyire a Központ hálojában vergődnek. Miként minden ut Rómába, úgy minden drót a Központba vezet, nincs titok a Központ előtt s ha magas tetszését nem nyerted meg, jaj, ezerszer jaj nekéd.

Ha csöngetsz, nem jelentkezik. Még egyszer csöngetsz, ő továbbra is makacsul elzárkodik előled. Vad elszántsággal kurbulizol, mire egy mély női hang tanárnői szigorral megdorgál türelmetlenségéért s kioktat, hogy nekik délelőtti más dolguk is van, mint pont a te okvetlenségedet figyelembe venni. Zavarodban elpirulsz és alázatossá vált hangon rebed: Kérem alássan, nagyságos asszonyom, legyen oly kegyes kapcsolni az izét, a Schoeller céget, a 181-et. Mire ő: „A 181 mással beszél”. Villámgyors eszméltárástól révén rádöbben, hogy a Schoeller cégnek még egy telefonja van, a 22-es. Bocsnát-kérdés esengsz a 22-esért. Önagysága azonban már régen kint van a vonalból.

Ujabb kurbulizás, újabb türelmenyjáték után önagysága hangja mint suhogó korbács csap le rád: „Kérem, mondtam már, hogy a 181 mással beszél”. Kimagyarázkodás és bocsnát-kérés után kérséd mégis meghallgatásra talál s ime: a 22-es jelentkezik, ah, de mily halkan, alig hinnéd, hogy a drót tulsó végé-

ről a nyugalmazott százados beszél, akinek stentori hangja előtt a század megdermedt s a kaszárnya ablakai megremegetek. Mindkét oldalon gyöngyöző homlokok kiabáltak, mire önagysága könnyedén „belép” s anyagi ártatlansággal megkérdezi: Beszélnek? Szerencséd, hogy a szitkokat magadba fojtod, mert mintegy varázstűszerrel megváltoztal a helyzet s a százados nagyszerűen érted, mintha melletted állna és kitűnően meg is értenék egymást, ha központ-önagysága még kétszer-háromszor meg nem érdeklődne, hogy beszéltek-e s ha éppen beszélgetéseitek legfontosabb részénél „Interurbán” bemozdással minden teketória nélkül szét nem kapcsolna.

Hogy miért hallottátok egymást először oly rosszul? Hát édes Istenkém, a Központnak nagyon sok dolga van, neki nemcsak kapcsolnia, hanem a beszélgetést halgatnia is kell s a hallgató bekapcsolásával gyengül az áram. És hogy miért érdeklődött annyiszor, hogy beszéltek-e? Mert a Központnak kevés a kapcsoló dróttja, nem jut a többi türelmetlen előfizetőnek, ti meg már több mint fél perce beszéltek. Persze, erre te azt mondd, hogyha önagysága ugysis hallgatala a beszélgetést, akkor minek kérdezi, hogy beszéltek-e. Ez, barátom, a titkok titka, amelyről csak sut-togva lehet beszélni. Azt azonban ajánlom, ha bármi panaszod van és ha el is vagy keserevedve, ki ne ejts egy hangot se, mert a Központ füle mindent hall s bosszujá rettenetes. Vagy nem kapsol, vagy a fülédbe csenget olyat, hogy percekig megsüketítve tántorogsz, vagy egyszerűen szétkapcsol s hiába hívod, nem jelentkezik. A legrettenetesebb, amikor összekapcsolva hagy. Csöngethettek, amennyi belétek fér. Ilyenkor a legokosabb a dolgot mulatságos oldalról felgöngyörkődni a kedves csengetőjüjétekben és meg-megújuló örömmel konstatalni, hogy: Óh, mily kedves, még mindig maga az kedves Ábelesz ur!

Nagyon vigyázz a férfihangra, ő nemcsak a fentti büntető eszközöket alkalmazta, hanem a fővárosi ember fölnyével ilyenformán int le: „Maga vidéki kis Niemand, maga tanuijon meg először telefonálni, azután beszéljen!” Ha közlöd vele ilyenkor, hogy a nagybátyád a miniszteri titkár sógorának volt az iskolatársa, másnap feketébe vágja magát a testet döltöt Központ s a bocsnátkérő szavak elhárítása után hajlandó veled per tu-ra lépni.

Nagyon óvakodj a vékonyan sziszegő női hangtól is. Ő is sokat tud.

De adj hátát a Mindenhatónak, ha véletlenül a lágyan csicseregő, dallamos hangot fogod ki. Ő az előfizetők titkos szövetségese. Már ahogyan fogad, az is elbővölő: „Központ” — turbékolja — „a 181-et tetszik? Sajnos, a 181 mással beszél, de tessék talán a 22, az is az ő telefonjuk.” Türelmetlen idegességnek nyoma sincs nála, udvariassága végtelen s ha mi előfizetők a csatát megnyerjük, legalább is duplafizetést harcolunk ki neki, ámbar nem biztos, hogy sikerülni fog, mert ő egészen úgy viselkedik, mintha a telefon lenne az előfizetők kedvéért.

Végül engedj meg, hogy pár szóval megemlékezzem a végtelenül élmés új fizetési rendszerről, ámbar ez a nagyszerű téma kötetekre menő tanulmányban lenne méltánylandó, mert ezen a ponton dül a legszörnyűbb harc. Az előfizetők szerint hiba van a Központ krétája körül, mert mindig duplán fog a Központ tisztviselői dühös elkeseredéssel húzzalják a vonásokat, mert ezzel is több munkájuk van. Elsején keresztretjéven helyett azon töröd a fejed, hogy a spórolós nyugdíjas — aki háromszor is megdondolja, hogy egy beszélgetést megköcskötázzon és csupán aggódó feleségének sikerül őt lebeszélni a terről, hogy kőszvényes lábával ilyen sikos, csuszós járdákon gyalog betorkoljáljon a városba — hogyan fizethet kétszer annyit, mint mondjuk, a megyeháza. Ne törd a fejed barátom, ezen már nálad okosabb emberek is hiába törtek a magukét. Hidd el, jól van ez így, ahogy van, legalább nekünk is van harcivonalunk. Mit beszélj, hogy a régi rendszer jobb volt? Nézd, mi haladó szelleműek vagyunk, ami régi, az nekünk nem kell. Hogy miért nincs Léván automata telefonközpont? Ugyan kérlek, ilyesmiről ne is álmodozz, az álmodozások kora lejárt.

Vándor.

— **A NEMZETISÉGI ARÁNYSZÁM SZLOVÁKIÁBAN.** A hivatalos szlovák statisztika szerint Szlovákiában 2,230,095 szlovák, 150,000 német, 69,006 ukrán, 57,913 magyar, 77,718 cseh, 28,763 zsidó, 26,265 cigány és 7666 egyéb nemzetiségű egyen él. Az összlakosság száma 2,656,501. Jellemző az, hogy az összlakosság csak 1 százaléka zsidó. Ezzel szemben a magyarországi zsidó arányszám sokkal magasabb igaz, hogy elég sokan jöttek ide át a szlovákiai zsidók közül.

— **AZ ÉRTELMISEGI ALKALMAZOTTAK JANUÁRI BEJELENTÉSE.** Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy a 7720—1939. M. E. számu rendelet alapján minden értelmiségi alkalmazottat tartó munkaadó január végéig az 1940. második félelvben bekövetkeztet változásokról jelentést tartozik benyújtani az Ertelmiseségi Munkanélküli Ugyeinek Kormánybiztosához (Budapest, V. Klotild-u. 10.-C.) A kimutatásban az eddigi módon fel kell sorolni minden olyan változást, amely akar a létszámban, személyekben, fizetésekben, vagy munkakörben július 1. és december 31. között az értelmiségi alkalmazottakkal összefüggésben bekövetkezett. Egyenl cegeknél a munkaadók is kötelesek a reájuk vonatkozó adatokat közölni, a javadalmazás kivételével. Jelentést akkor is kell küldeni, ha az elmúlt félelvben semmiféle változás nem történt. Ebben az esetben csak az irandó a jelentésbe, hogy változás nem történt a tárgyidőszak alatt. A bejelentéshez szükséges nyomtatványt vidéken a községi előjáróságoknál (polgármesteri hivatalban) lehet beszerezni. Áruk darabonként 10 filler.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet december hóban a következő adományokat kapta:

Brnák Józsefné 100 drb. sütemény, Szentkereszti Balázsné Alsógyőröd 3 P. özv. Berceily Miklósné kalotaszegű futo a szerencse kerékhez, Fuksz Magdolna 1 drb. sapka Némethy Lajosné fel kg. malata kávé, ngyed kg. Franc, 1 drb. rádió, Fötiszt Pillárk István 10 P. özv. Borcsányi Beláné 5 P. Szekely Beláné Alsószecsze 1 liter lila zsír, 8 drb. tojás, 2 kg. bab, és 2 kg. liszt, özv. Hofmann Istváné 5 P. özv. Vojnarovszky Gyuláné 10 kg. 0-as liszt, Scholer malomból 2 zsák liszt, Sztójar Mihályné 3 kg. dió, 1 kg. lekvár és 2 kg. bab, Ferri M. kongregáció 16 P. A Jezuska ajándéka 4 P. Knapp Ignác 8 drb. fésű, 4 drb. csillagszörö, 6 drb. fogpep, 3 drb. fogpor, 34 drb. hajcsat, és 24 drb. szappan, Kohn-Kovács Léva 25 drb. vászon zsebkendő, Dr. Szekfű Jenőné Bpest 10 P. Reiter Péter több gyermek ingyen nyírása, özt. Tonhaier Jánosné Esztergom 5 P. N. N. Léva 5 kg. liszt és fel kg. szaloncukor, Tóth Istvánné Kiskér 1 drb. hízott lila, Fötiszt, Jónás Imre Alsógyőröd 2 drb. pulyka, 2 zsák krumpli 2 kukorica, 1 zsák árpa, 1 zsák buza 1 zsák bab és 3 kg. mak, N. N. Léva 5 P. N. N. Kálna 250 P. Galambos Jenő 6 drb. baba és 20 drb. játék, Stühmer Frigyes levő fiókja 58 drb. Zizi cukorka, „Agy” Léva 2 doboz cukorka, Hidassy Pálné 103 drb. percek, Vallo Viola 1 iverg méz, N. N. Léva 1 doboz szaloncukor, 1 baba és 1 játék. Baroska János 10 P. Katolikus kör 10 P. N. N. Léva 1 P. Kucséra Imre 36 drb. szappan, Dr. Rápoli Nagy Tibor 1 doboz szaloncukor, Blau Zsigmond 3 pár harisnya és 9 zsebkendő, Csákyán Kálmán 1 doboz szaloncukor, Kosytek Józsefné 5 P. Zeman János Nagykálna 5 P. N. N. Léva 2 P. Zsinyán Rezső 12 drb. kremes, Schoeller kastélyból 3 drb. kalács, 3 kg. dió, N. N. Léva 2 kombina, 2 kg. alma, és 2 doboz sütemény, Vármege karácsonyi segélye 200 P. Barsm. Népbank adomány 100 P., Dr. Sterbinszky Otóné 10 P.

A nemesszivü adakozóknak hálás köszönetet mond **OFFERMANN AGOSTONÉ** alelnök.

Léva megyei város polgármesterétől.

Szám: 586—1941. Ba.

Tárgy: Hivatalszolgák egyenruházatának beszerzése.

Árlejtési felhívás

Léva m. város szolgazemélyzete részére 5 pár csizma, 2 pár gucos cipő, 5 nyári vászon pantalló és zubbony, 3 téli posztó pantalló és zubbony, 3 egyensapka lesz beszerzve.

Felhívom mindazon lévai iparosokat, akik ezen ruházati cikkeik elkészítését vállalni óhajtják, hogy részletes írásbeli ajánlataikat az anyagminták becsatolása mellett zárt borítékban 1941. évi január hó 30-ig déli 12 óráig a városi iktatóban nyujtsák be.

Csakis jó minőségű, tartós anyagból lesz a ruházat megrendelve.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon válasszason.

Léva, 1941. évi január hó 18.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ s. k. polgármester.

Szappant adok cserébe, vagy megveszek bármily csekély hasznavehetetlen hulladék zsirt. Évi szappanfőző üzem Léva, Koháry utca 6. sz. Ugyanott olcsón kapható mindig szappanalja, mely mosásra és surolásra igen alkalmas. 5

Halat pedig Moravcsiknál vegyen Léván, Horthy Miklós-ut 77. 6

Veszek egy szoba, konyha és mellék-helyiségből álló jókarban lévő házat, vagy házrészt. Cim a kiadóban. 69

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Báti utca 4. alatt azonnal bérbeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 41

Felsőszecsn a vasut és autóbussz járat mellett bérbeadó febr. 1-től a 41. számú ház. Áll: szoba, konyha, kamrából. Érdeklődni lehet a vendéglőben. 70

Egy kukoricamorzsoló és daráló gép jókarban jutányosan eladó, Vozár János, Ipolyási-g. 10. 71

Tűzianyag kereskedés Léva, Bottka u. 34. (az öreg vágóhid mellett, ahol napiáron beszerezhető a tűzianyagok, házhoz szállítva. Szives pártfogást kér Földi Sándor. 72

Jókarban lévő pianinót vagy zongorát veszek. Cim a kiadóban. 73

Tanonc felvétetik Kiss Testvérek műbutor asztalosoknál. 75

Kiadó butorozott szoba különbejáratall. Érdeklődni lehet Steiner ékszerésznél. 76

Szobabutor azonnal eladó Kersék utca 11. sz. 78

Tanonc felvétetik Varsányi asztalosnál Felszabadulás utja 9. szám. 79

Május 1-re mindennel felszerelt villaszerű lakás bérbeadó. Cim a kiadóban. 80

Veszek rossz állapotban lévő zongorát vagy pianinót. Cim: Dobrovitzky dohánytörszében, Léva. 83

Eladó egy marhamérleg, egy 1000 kg-os tizedes Schémborg-mérleg, szereszámnak való akacsa, 1500 mm Schutlewoztz cséplőszekrény, Koháry u. 64. Agg Gyula. 84

Singer varrógép, asztaltűzhely, nagy állótűkör, egyéb butordarabok és egy gyermek sportkocsi eladók, Felszabadulás utja 40. 85

Kertészt keresek azonnali belépésre, kik a gyümölcskultúra, kertészet minden ágát és a méhészetet tökéletesen értik, irjanak fizetési igényeik megjelölésével, bizonyítvány másolatokkal, melyeket nem küldök vissza. Csak családost, több gyermekest vétetik fel. Dr. Mészáros Károly Kistőre, u. p. Alsóvárad. Bars megye. 81

VARRÓGÉPEK

részlet-fizetésre kaphatók!

Kerékpárok és alkatrészek!
Halászlai cikkek!
Gramofonok és lemezek!
Fegyvergyári vadász és cél-lövő fegyverek raktára.

Baroska J.
Léva, Horthy M-ut 43. Tel. 130.
Lőpor és robbantószer áruja!

Gondoskodjék élet és vagyon-biztonságáról!!

Szerezze be idejében a hivatalosan előírt kötelező

légoltalmi és légvédelmi cikkek

KERN TESTVÉREK

nagykereskedésében
LÉVÁN, Werbőczy tér 1. (Schoeller malommal szemben)
Telefon: 8.
Alapítatott 1881.

IRÓ-SAVÓ FÖLÖZÖTT-TEJ Minden mennyiségben kapható

SCHOELLER tejüzemben (régí Sya malom).

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Jan. 26. vasárnap 2-4, negyed 7 és fél 9 ó. A Z I F J U S Á G F I L M E

16 ÉVESEK

Visszaidézik az ifjúság édesen romantikus emlékeit, amelyeket drága kincsként őrzünk mindannyian. Főszerepekben: Mickey Rooney, Judy Garland, Ronald Sinclair, F. Harvey. Magyar Hangos Világhíradó.

Jan. 28. kedden negyed 7 és fél 9 ó.
Jan. 29. szerdán negyed 7 és fél 9 ó.
Jan. 30. csütörtökön negyed 7 és fél 9 ó.

Az idény egyik legsikerütebb filmalkotása, pompás kiállítású film, Bolváry Géza mesteri reneazése:

OPERABÁL

Főszerepekben: Paul Hörbiger, Hans Moser, Theo Lingen, Heli Finkeneller. Kedves, vidám bécsi film, ezer szerelmi bonyodalommal. UFA hangos híradó!

Jan. 31. pénteken negyed 7 és fél 9 ó.
Febr. 1. szombaton negyed 7 és fél 9 ó.
Febr. 2. vasárnap 2, 4, „ 7 és fél 9 ó.
A magyar filmgyártás kiváló alkotása!

Hogy éjjel nyugodtan aludjon és biztonságban érezze vagyonát, őriztesse az altruisztikus alapon álló lévai Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvak

Vagyonőrző Vállalatával
(Iroda: Léva, Széchenyi utca 15. Telefon: 229.)
A ma élők közül nincs senki, ki a világháború en többet veszített volna, mint ők. Támogatásuk hazafias kötelesség!

ÖRZÉSI DIJ:
havi 1 P-től.

Biztosítsa időben tavaszi nitrogén műtrágya szükségletét!

Péti só 17%
Mészsalétrom 15 1/2% N
Kénsavas ammóniák 20 1/2% N

Képviselőt:

Keve László
okl. gazda Léva, Báti-u 5.

PÉTI NITROGÉN R. T.
BUDAPEST, V., NÁDOR U. 21. SZAM.

7szilvafa

Főszerepekben: Turay Ida, Csontos Gyula, Szilassy László, Mály Gerő, Vaszary Piri, Bilicsi Tivadar, Kis Manyi és még többen a magyar színészgárda kiválóságai. Közreműködik debreceni Kiss Lajos és cigányzenekara. Magyar Világhíradó!

Biztosítsa jegyét elővételben:
Előkészületben a világsikert arató legnagyobb magyar film

Dankó Pista